

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**73^я Всеукраїнська науково-практична конференція
з міжнародною участю
«СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ТВАРИННИЦТВІ ТА РИБНИЦТВІ:
НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ – ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ –
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ»**

ПРОГРАМА

3–4 квітня 2019 року

КИЇВ

Програма 73-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасні технології у тваринництві та рибництві: навколишнє середовище – виробництво продукції – екологічні проблеми». В. В. Отченашко, В. М. Кондратюк, Л. В. Баль-Прилипка; І. П. Чумаченко, Л. О. Адамчук, Н. М. Слободянюк, О. М. Ковальчук, Е. Р. Старкова, М. А. Матвєєв, Т. В. Розбицька [під ред. Л. О. Адамчук]. Київ, НУБіП України, 2019, 19 с. [електронне видання]

**В програмі подано інформацію щодо організаційних питань проведення конференції.
Наведено назви доповідей та дані виступаючих за поданням перших авторів.**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова комітету – **В. В. Отченашко**, д. с.-г. н., проф., начальник НДЧ НУБіП України;
співголови – **В. М. Кондратюк**, к. с.-г. н., доц., декан ф-ту ТВБ; **Л. В. Баль-Прилипка**, д. т. н., проф., декан ф-ту ХТ та УЯП АПК; **І. П. Чумаченко**, к. с.-г. н., доц., директор НДІ ТЯПТ;
відповідальний секретар – **Л. О. Адамчук**, к. с.-г. н., доц., голова Ради мол. вчен. ф-ту ТВБ.
Члени комітету – **Н. М. Слободянюк**, к. т. н., доц., заст. дек. ф-ту ХТтаУЯП АПК;
О. М. Ковальчук, к. б. н., ст. викладач; **Е. Р. Старкова**, к. т. н., голова Ради мол. вчен. ф-ту ХТтаУЯП АПК; **М. А. Матвєєв**, голова Ради аспірантів ф-ту ТВБ; **Т. В. Розбицька**, голова Ради аспірантів ф-ту ХТтаУЯП АПК.

НАУКОВИЙ КОМІТЕТ

Н. І. Вовк, д. с.-г. н., проф., зав. каф. аквакультури; **М. І. Сахацький**, д. б. н., проф., акад. НААН України, зав. каф. біології тварин; **С. Ю. Рубан**, д. с.-г. н., проф., зав. каф. генетики, розведення та біотехнології тварин; **П. Г. Шевченко**, к. б. н., с. н. с., доц., зав. каф. гідробіології та іхтіології; **М. Ю. Сичов**, д. с.-г. н., проф., зав. каф. годівлі тварин та технології кормів імені Павла Дмитровича Пшеничного; **М. Г. Повозніков**, д. с.-г. н., проф., акад. АНВО України, зав. каф. конярства і бджільництва; **А. М. Угнівенко**, д. с.-г. н., проф., акад. АНВО України, засл. н. с. НАУ, зав. каф. технологій виробництва молока та м'яса; **Ю. В. Засуха**, д. с.-г. н., проф., засл. прац. освіти України, зав. каф. технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві; **Ю. Г. Сухенко**, відм. осв. України, д. т. н., проф., зав. каф. процесів і обладнання переробки продукції АПК; **В. Ю. Сухенко**, д. т. н., проф., зав. каф. стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції; **О. А. Савченко**, к. т. н., доц., зав. каф. технології м'ясних, рибних та морепродуктів.

36. **Матвійчук М. В.** ВИКОРИСТАННЯ ПРОБІОТИКІВ У ТВАРИННИЦТВІ. Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, Україна; *e-mail: ivanna.tyschuk@gmail.com*
37. **Маховська К., Костенко С. О.** ЗЧЕПЛЕНИЙ З Х-ХРОМОСОМОЮ НЕФРИТ У CANIS LUPUS FAMILIARIS. Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, *e-mail: svitlanakasijan@ukr.net*
38. **Мельник-Мирошніченко В. М., Коропець Л. А., Носевич Д. К.** МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРОДИ РІЗНОЇ ЛІНІЙНОЇ НАЛЕЖНОСТІ. Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, *e-mail: koropets_1@ukr.net*
39. **Мірошник Н. О.** РОЗВЕДЕННЯ ДЕКОРАТИВНИХ КРОЛІВ. Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, *e-mail: baerty31@gmail.com*
40. **Панасюк І. Д., Любенко О. І.** ДОСВІД ВИРОЩУВАННЯ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ В УМОВАХ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА. Херсонський державний аграрний університет, Херсон, *e-mail: lubasha21678@gmail.com*
41. **Панкєєв С. П.** ЕФЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНИ У СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ М'ЯСНОМУ СКОТАРСТВІ. Херсонський державний аграрний університет, Херсон, *e-mail: sergeystarik1977@ukr.net*
42. **Панкєєв С. П.** ТЕХНОЛОГІЧНІ ПРИЙОМИ ГОДІВЛІ ТА УТРИМАННЯ М'ЯСНОЇ ХУДОБИ. Херсонський державний аграрний університет, Херсон, *e-mail: sergeystarik1977@ukr.net*
43. **Пасєчко Д.-В. Д.** ПІГМЕНТНА ОЦІНКА КОРІВ В УМОВАХ ТЕПЛООВОГО СТРЕСУ. ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», Херсон, *e-mail: vpasechko@ukr.net*
44. **Пашенко А., Ковальчук І., Каплуненко В., Фелісіолі А., Жуковська Т., Адамчук Л.** ІННОВАЦІЙНІ ПРЕПАРАТИ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ІМУНІТЕТУ БДЖІЛ. Інститут біології тварин НААН, Львів, ТОВ «Наноматеріали и нанотехнології», Київ, Пізанський університет, Піза (Італія), Чернятинський коледж ВНАУ, Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, *e-mail: leonora.adamchuk@gmail.com*
45. **Плюхова А. В., Пелих Н. Л.** ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЖИВОЇ МАСИ СВИНОМАТОК З ЇХ ВІДТВОРЮВАЛЬНИМИ ЯКОСТІМИ. ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», Херсон, *e-mail: pelykh-nl@ukr.net*
46. **Поліщук Т. В.** СПІВВІДНОСНА МІНЛИВІСТЬ ЕТОЛОГІЧНИХ ОЗНАК КОРІВ І МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ. Вінницький національний аграрний університет, Вінниця, *e-mail: polischyk19@gmail.com*
47. **Пріщепчик О. В., Янута Г. Г., Лукашевіч В. М.** ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ БІЛОРУСІ І УКРАЇНИ ЯК РЕФУГІУМ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ГЕНОФОНДУ ТЕМНОЇ ЛІСОВОЇ БДЖОЛИ (*APIS MELLIFERA MELLIFERA LINNAEUS, 1758*). Державне науково-виробниче об'єднання «Науково-практичний центр НАН Білорусі біоресурсів», Мінськ, Білорусь, *e-mail: prischepchik@mail.ru*
48. **Приліпко Т. М., Гончар В. І.** ПОКАЗНИКИ ПРОДУКТИВНОСТІ І ОБМІН РЕЧОВИН ЗАЛЕЖНО ВІД ВМІСТУ ПРОТЕЇНОВО-МІНЕРАЛЬНОЇ ДОБАВКИ З АКВАКУЛЬТУРИ У РАЦІОНІ МОЛОДНЯКУ ОВЕЦЬ. Подільський державний аграрно-технічний університет, Кам'янець-Подільський, *e-mail: vtl280726p@ukr.net*
49. **Салівончик О. М., Корбич Н. М.** ЖИРОПІТ ВОВНИ – ФУНКЦІЇ ТА ЗНАЧЕННЯ. ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», Херсон, *e-mail: nkorbich1@ukr.net*
50. **Сарана Ю., Харченко І., Акульонок О.** ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СПОСОБІВ ПОЛІПШЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КОРМОВОЇ БАЗИ В УМОВАХ ГОЛОСІЙВСЬКОЇ ПАСІКИ. Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, *e-mail: igorivna9@gmail.com*
51. **Селезньова О. О., Цехмістренко С. І., Поліщук В. М., Цехмістренко О. С., Пономаренко Н. В., Поліщук С. А.** ВПЛИВ ЗГОДОВУВАННЯ ІММОБІЛІЗОВАНИХ ЕНЗИМНИХ ПРЕПАРАТІВ НА АКТИВНІСТЬ ТРАВНИХ ФЕРМЕНТІВ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ. Білоцерківський національний аграрний університет, Біла Церква, *e-mail: orhimiya@ukr.net*
52. **Слюсар Н. В., Строяновська Л. В.** ГОДІВЛЯ СОБАК – ПРОФІЛАКТИКА ГАСТРИТІВ. Подільський державний аграрно-технічний університет, Кам'янець-Подільський, *e-mail: slusar.nadin@gmail.com*
53. **Сморочинський О. М., Юзюк Т. В., Мащенко І. О., Сопочев І. В., Петрова О. І.** ОПТИМІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ З М'ЯСА ПТИЦІ. ДВНЗ «Херсонський державний аграрний

СЕРТИФІКАТ

засвідчує, що

Тетяна Поліщук

брав (ла) участь у

**73-й Всеукраїнській науково-практичній конференції
з міжнародною участю**

**«СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ТВАРИННИЦТВІ ТА РИБНИЦТВІ:
НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ--ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ
– ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ»**

3–4 квітня 2019 року

НУБіП України

Київ

Декан факультету тваринництва
та водних біоресурсів, доцент,
кандидат сільськогосподарських наук
співголова конференції

Вадим Кондратюк

СПІВВІДНОСНА МІНЛИВІСТЬ ЕТОЛОГІЧНИХ ОЗНАК КОРІВ І МОЛОЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ

Поліщук Т.В., канд. с.-г. наук, доцент кафедри ветеринарії, гігієни та
розведення тварин

Вінницький національний аграрний університет, Вінниця

Оцінка етологічних показників показує, наскільки враховані біологічні особливості та потреби тварин у поживних речовинах, впливу стресових ситуацій, ступінь адаптації тварин до умов навколишнього середовища та умов годівлі, які безпосередньо впливають на молочну продуктивність і якість молока.

Під час проведення хронометражних спостережень за поведінкою тварин дослідженнями Н.М. Гордійчук, Л.М. Гордійчук, І.Ю. Саламаха [1] встановлено, що за прив'язного способу утримання телята витрачали в середньому 86,03% загального часу доби на відпочинок лежачи, на ссання із соскової поїлки – 0,7%, положення стоячи – 11,07% і 2,23% часу доби пили воду, тоді як за безприв'язно–боксового способу утримання телята протягом доби на відпочинок лежачи витрачали 63,80%, на ссання – 5,53%, на ходьбу – 12,98%, на відпочинок стоячи – 16,58% і на споживання води – 1,50% загального часу доби.

О. Гайдаєнко і С. Євтушенко [2] стверджують, що в умовах безприв'язного утримання тривалість положення стоячи та рухова активність не матимуть значного впливу на надій, вміст молочного жиру і білка в молоці ($r = -0,188 \dots 0,258$) і позитивно впливатимуть на густину молока ($r = 0,498$, $r = 0,701$).

Іншими дослідженнями встановлено, що між тривалістю споживання і пережовування кормів та добовим надоєм існує позитивний зв'язок, що вказує на необхідність створення комфортних умов для годівлі та відпочинку корів [3].

Кормова активність у корів із вищою продуктивністю була істотно вищою, ніж у корів з середньою продуктивністю, про що свідчить тривалість поїдання корму і жуйки тварин [5]. З підвищенням молочної продуктивності спостерігається тенденція до зниження їх відтворної функції [6].

Установлено, що вмілим застосуванням етологічних прийомів у тваринництві можна збільшити продуктивність великої рогатої худоби приблизно на 20% [7].

Отже, більшість науковців досліджували етологічні ознаки корів за різними системами утримання, а досліджень кореляційного зв'язку кормової поведінки залежно від рівня молочної продуктивності в достатній кількості не виявлено.

Метою досліджень було вивчення співвідносної мінливості етологічних ознак корів залежно від рівня продуктивності.

Матеріали і методи дослідження. Для досліджень відібрано три дослідних групи за принципом аналогів по 10 корів української чорно-рябої молочної породи різного рівня продуктивності, серед яких тварини 4 тис. кг молока, 5 тис. кг. і 6 тис. кг молока за лактацію. Дослідження проводились у СВК «Надія» с. Нова Гребля (дослід 1), ПСП «АФ Батьківщина» смт. Стрижавка Вінницького району (дослід 2) СТОВ «Промінь» с. Черепашинці Калинівського району (дослід 3) Вінницької області на коровах третьої лактації української чорно-рябої молочної породи.

Корови утримувались за стійлово-вигульною системою на однаковому рівні, типі годівлі та структурі раціонів.

Проведена оцінка середньодобового надою корів, показник якого становив 13,9 кг молока (дослід 1), 17,9 кг (дослід 2) і 20,7 кг молока (дослід 3), та вмісту жиру, показник якого становив 3,6%, 3,74% і 3,8% відповідно.

Установлено, що етологічні ознаки та показники молочної продуктивності корів, характеризуються середнім і високим ступенем фенотипової мінливості. Показник вмісту жиру у молоці корів був єдиний, який мав слабку мінливість ознаки у всіх дослідних групах.

Надій корів за лактацію позитивно і вірогідно ($<0,01$ - $<0,001$) корелює з таким показником, як тривалість поїдання кормів, незалежно від рівня продуктивності. Для такого зв'язку характерна позитивна середнього і сильного ступеня корелятивна залежність.

Щодо відмінностей між дослідними групами, то кореляція між показником надою і тривалістю відпочинку лежачи відрізняється у корів з рівнем продуктивності 4 тис. кг ($r=-0,69$ при $P<0,05$). У корів, продуктивність яких була на рівні 5 тис. кг, встановлена зворотня середня кореляція між показником тривалості відпочинку стоячи і надоєм ($r= -0.66$ при $P<0,05$). За показником тривалості руху і надою у корів, продуктивність яких коливалася в межах 6 тис. кг, встановлено зворотній середній, наближений до сильного, вірогідний зв'язок ($r= -0.74$ при $P<0,01$).

Між показником середньодобового надою корів і тривалості поїдання кормів встановлено позитивний, сильний і вірогідний зв'язок у всіх групах тварин незалежно від рівня продуктивності ($r=0,8$ при $<0,01$; $r=0,83$ при $<0,001$; $r=0,86$ при $<0,001$).

За наявністю кореляції між етологічними показниками і середньодобовим надоєм встановлені відмінності між дослідними групами за такими показниками, як тривалість відпочинку лежачи (дослід 1) і тривалість жуйки (дослід 3), де встановлено негативну середню ($P<0,05$) кореляцію відповідно.

Дослідженнями співвідносної мінливості етологічних ознак і вмісту жиру у молоці корів усіх рівнів продуктивності показали наявність позитивного, сильного і вірогідного ($<0,01$ - $<0,001$) ступеня корелятивної залежності з тривалістю поїдання кормів.

Установлено вірогідні відмінності за показником рівня зв'язку між вмістом жиру і тривалістю відпочинку лежачи у корів з рівнем продуктивності 4 тис. кг ($r=-0,68$ при $P<0,05$), тривалістю жуйки ($r=0,90$ при $P<0,001$). Показник тривалості відпочинку стоячи корів з рівнем надою на рівні 5 тис. кг відрізнявся негативною середньою кореляцією ($r= -0,72$ при $P<0,01$), а показник корів з рівнем 6 тис. кг – позитивною сильною кореляцією ($r= 0,84$ при $P<0,001$).

Отже, співвідносна мінливість етологічних ознак корів і надою за лактацію, середньодобового надою, вмісту жиру в молоці відбувається відповідно до біологічних особливостей жуйних тварин, а наявні відмінності більшою мірою залежать від індивідуальних особливостей тварин.

Висновки і пропозиції. Молочна продуктивність вірогідно ($<0,01$ - $<0,001$) корелює з таким показником, як тривалість поїдання кормів, незалежно від рівня продуктивності. Для такого зв'язку характерна позитивна середнього і сильного ступеня корелятивна залежність ($r= 0,74-0,86$). Наявність вірогідних кореляційних зв'язків між такими показниками молочної продуктивності корів, як надій за лактацію, середньодобовий надій і вміст жиру в молоці, та тривалості поїдання кормів свідчать, що чим більше тварини витрачають часу на поїдання кормів, вищою буде їх продуктивність. Встановлене закономірне явище може проявлятися у вибірковій та генеральній сукупності, а також надає можливість застосування даних знань при комплектуванні груп.